

OBOWIĄZKOWE ZGŁOSZENIE I REJESTRACJA BENEFICJENTA RZECZYWISTEGO W NOWOUTWORZONYM REJESTRZE

13 października 2019 roku powstanie Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych (**Rejestr**). Wówczas wejdą w życie stosowne przepisy. Od tego dnia prawie wszystkie spółki zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym będą zobowiązane zgłosić do Rejestru (i uaktualniać) szczegółowe informacje o swoich beneficjentach rzeczywistych. Przepisy te są częścią ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Ustawa), która implementuje zmienioną dyrektywę w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (Dyrektywa).

Kim jest Beneficjent Rzeczywisty

Ustawa definiuje beneficjenta rzeczywistego (**Beneficjent**) jako **osobę fizyczną lub osoby fizyczne sprawujące bezpośrednio lub pośrednio kontrolę** nad podmiotem poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na czynności (lub działania podejmowane przez podmiot, lub osobę fizyczną, lub osoby fizyczne, w imieniu których są nawiązywane stosunki gospodarcze lub przeprowadzana jest transakcja okazjonalna). W przypadku podmiotu będącego osobą prawną (inną niż spółka publiczna) obejmują one:

- osobę fizyczną będącą udziałowcem lub akcjonariuszem podmiotu, która posiada więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji tej osoby prawnej;
- osobę fizyczną dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym podmiot, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu;
- osobę fizyczną sprawującą kontrolę nad osobą prawną lub osobami prawnymi, którym łącznie przysługuje prawo własności więcej niż 25% ogólnej liczby udziałów lub akcji podmiotu, lub łącznie dysponującą więcej niż 25% ogólnej liczby głosów w organie podmiotu, także jako zastawnik albo użytkownik, lub na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu;

Zagadnienia

- Kim jest Beneficjent Rzeczywisty
- Obowiązek zgłoszenia Beneficjenta
- Jak będzie działał Rejestr
- Ocena zmian

- osobę fizyczną będącą jednostką dominującą w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy o rachunkowości. Większość przesłanek bycia jednostką dominującą pokrywa się z przesłankami wymienionymi powyżej, jednak taka jednostka obejmuje również podmiot posiadający prawo do powoływania większości członków organu zarządzającego lub nadzorczego innych (zależnych) podmiotów lub uprawnienie do kierowania polityką finansową i operacyjną innego (zależnego) podmiotu na podstawie umowy zawartej z tym podmiotem lub poprzez postanowienia umowy spółki/statutu tego podmiotu, lub
- w przypadku, gdy nie będzie możliwe ustalenie beneficjenta rzeczywistego na podstawie przesłanek wymienionych powyżej (lub istnieją wątpliwości co do tożsamości takiego beneficjenta rzeczywistego), osobę fizyczną zajmującą najwyższe stanowisko kierownicze w tym podmiocie, na przykład członków zarządu spółki holdingowej.

Na podstawie przesłanek określonych powyżej możliwe jest posiadanie przez podmiot więcej niż jednego Beneficjenta.

Obowiązek zgłoszenia Beneficjenta

Do składania informacji o swoich Beneficjentach zobowiązane będą spółki jawne, spółki komandytowe, spółki komandytowo-akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółki akcyjne (za wyjątkiem spółek publicznych).

Spółki zakładane po 13 października 2019 roku będą musiały złożyć tę informację w Rejestrze w ciągu 7 dni od dnia wpisu spółki do Krajowego Rejestru Sądowego. Podmioty utworzone przed 13 października 2019 roku zobowiązane będą do złożenia w rejestrze informacji o Beneficjencie w terminie 6 miesięcy od wejścia Ustawy w życie tj. do dnia **13 kwietnia 2020** roku. Jakiegokolwiek zmiany Beneficjenta dokonywane po 13 października 2019 roku powinny być natomiast zgłaszane w ciągu 7 dni roboczych od zmiany.

Zgłoszenia mogą składać jedynie osoby uprawnione do reprezentacji spółki (członkowie zarządu lub prokurenci) za pomocą systemu teleinformatycznego, w formie dokumentu elektronicznego (zgodnie z wzorem, który ma zostać udostępniony przez właściwego ministra). Zgłoszenie będzie musiało zostać opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP oraz będzie musiało zawierać oświadczenie osoby dokonującej zgłoszenia do Rejestru o prawdziwości informacji zgłaszanych do Rejestru.

Ponadto wszelkie zmiany informacji dotyczących Beneficjenta należy również zgłaszać do Rejestru w ciągu 7 dni roboczych od zaistnienia zmiany.

Ustawa przewiduje możliwość nałożenia na spółki, które nie złożą wymaganych informacji o Beneficjencie do Rejestru we wskazanych terminach, kar pieniężnych **do wysokości 1.000.000 złotych**.

Jak będzie działał Rejestr

Rejestr będzie jawny, a dane zawarte w Rejestrze będą podlegały domniemaniu prawdziwości. Osoba składająca informacje o swoich Beneficjentach i ich aktualizacje, czyli członkowie zarządu spółek kapitałowych i komplementariusz spółki osobowej, będzie ponosić odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną złożeniem nieprawdziwych

informacji w Rejestrze, a także niezłożeniem aktualizacji informacji w ustawowym terminie. Wyjątkiem od tej reguły jest sytuacja, gdy szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą osoba dokonująca zgłoszenia i aktualizacji informacji o Beneficjentach nie ponosi odpowiedzialności.

Wyciągi z Rejestru będzie można pobrać nieodpłatnie online. Rejestr będzie również przewidywał możliwość sprawdzenia historycznych zmian Beneficjentów danego podmiotu.

Warto zwrócić uwagę, że zgodnie z Ustawą, informacje, które podmioty zgłoszą do Rejestru, będą przechowywane przez okres konieczny w celu przeciwdziałania praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu. Ustawa nie precyzuje sformułowania "okres konieczny", co może prowadzić do długotrwałego i nieuzasadnionego przechowywania danych. Przetwarzanie informacji o Beneficjentach zgromadzonych w Rejestrze może odbywać się bez wiedzy osób, których informacje te dotyczą.

Do Rejestru należy zgłosić następujące informacje o Beneficjencie: (i) imię i nazwisko, (ii) obywatelstwo, (iii) państwo rezydencji podatkowej, (iv) PESEL lub datę urodzenia w przypadku osób nieposiadających numeru PESEL, (v) wielkość udziału w spółce lub prawa osobiste przysługujące Beneficjentowi w spółce.

Ocena zmian

Ustawa wprowadza oczywiście nowe obciążenie administracyjne dla członków organów spółek osobowych i kapitałowych. Jest to jednak krok w tym samym kierunku, w jakim podążają wszystkie państwa członkowskie Unii Europejskiej. Obecnie Ustawa nie wspomina o możliwości zgłoszenia Beneficjenta w imieniu spółki przez pełnomocnika. Wobec tego koniecznym będzie zaangażowanie członków zarządu lub prokurentów w procedurę, co w przypadku osób niebędących obywatelami Polski może wiązać się z koniecznością wyposażenia ich w numer PESEL, aby mogli oni podpisać elektroniczne wnioski do Rejestru.

Polski ustawodawca poszedł o krok dalej niż wymagała tego implementacja Dyrektywy w zakresie dostępu do rejestru beneficjentów rzeczywistych. Zgodnie z Dyrektywą dostęp do takich rejestrów powinny mieć jedynie osoby, które wykażą uzasadniony interes prawny w odniesieniu do informacji dotyczących prania pieniędzy, finansowania terroryzmu i powiązanych przestępstw źródłowych - takich jak korupcja, uchylanie się od podatku i oszustwa. W Polsce Rejestr będzie jawny, a osoba pobierająca z niego wyciąg nie będzie musiała wykazywać żadnego interesu. Jawność i powszechność Rejestru w związku z tym może zostać negatywnie odebrana przez inwestorów i wspólników/akcjonariuszy spółek kapitałowych – nie każdy bowiem może chcieć upubliczniać swoją inwestycję w polską spółkę.

KONTAKT

Agnieszka Janicka
Partner

T +48 22 627 11 77
E agnieszka.janicka@cliffordchance.com

Tomasz Derda
Counsel

T +48 22 627 11 77
E tomasz.derda@cliffordchance.com

Aleksandra Właszczuk
Associate

T +48 22 627 11 77
E aleksandra.wlaszczuk@cliffordchance.com

Niniejsza publikacja nie omawia wszystkich aspektów przedstawianych zagadnień i nie stanowi porady prawnej ani porady innego rodzaju.

www.cliffordchance.com

Norway House, ul. Lwowska 19, 00-660
Warsaw, Poland

© Clifford Chance 2019

Clifford Chance, Janicka, Krużewski,
Namiotkiewicz i wspólnicy spółka
komandytowa

Abu Dhabi • Amsterdam • Barcelona • Beijing •
Brussels • Bucharest • Casablanca • Dubai •
Düsseldorf • Frankfurt • Hong Kong • Istanbul •
London • Luxembourg • Madrid • Milan •
Moscow • Munich • Newcastle • New York •
Paris • Perth • Prague • Rome • São Paulo •
Seoul • Shanghai • Singapore • Sydney •
Tokyo • Warsaw • Washington, D.C.

Clifford Chance has a co-operation agreement
with Abuhimed Alsheikh Alhagbani Law Firm
in Riyadh.

Clifford Chance has a best friends relationship
with Redcliffe Partners in Ukraine.